

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 7. mai 2025
(OR. en)**

**2023/0288(COD)
LEX 2442**

PE-CONS 11/25

**SOC 229
EMPL 145
CODEC 455
STATIS 23
ECOFIN 452**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MIS KÄSITLEB EUROOPA LIIDU
ETTEVÕTJATEGA SEOTUD TÖÖTURUSTATISTIKAT NING MILLEGA
TUNNISTATAKSE KEHTETUKS NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 530/1999 NING
EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUSED (EÜ) nr 450/2003 JA
(EÜ) nr 453/2008**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2025/...,**

7. mai 2025,

**mis käsitleb Euroopa Liidu ettevõtjatega seotud tööturustatistikat
ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 530/1999
ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu
määrused (EÜ) nr 450/2003 ja (EÜ) nr 453/2008**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C, C/2024/668, 12.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/668/oj>.

² Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. märtsi 2025. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

ning arvestades järgmist:

- (1) Ettevõtjatega seotud täpne, õigeaegne, usaldusväärne ja võrreldav tööturustatistika liidus on vajalik selleks, et kujundada, rakendada ja hinnata liidu poliitikat, eelkõige kui see käsitleb majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning Euroopa tööhõivestrategiat, samuti on see vajalik Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete kontekstis. Nimetatud statistika on oluline ka seoses Euroopa poolaasta, Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ja sotsiaalmajanduse tegevuskavaga. Ühtlasi on see tähtis selleks, et liit saaks täita oma aluslepingutest tulenevaid ülesandeid.
- (2) Makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 1176/2011³ ning piisava miinimumpalga seire vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2022/2041⁴ eeldab täpset teavet tunnipõhiste tööjõukulude ja palgatasemete muutumise, kollektiivlepingute ulatuse ja miinimumpalgaga hõlmatud töötajate osakaalu kohta liikmesriikides.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2041, mis käsitleb piisavat miinimumpalka Euroopa Liidus (ELT L 275, 25.10.2022, lk 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>).

- (3) Euroopa Keskpank kasutab Euroopa ettevõtjatega seotud tööturustatistikat, eriti tööjõukulude muutumise ja palgakasvu statistikat, ühtse rahapoliitika kontekstis. Seetõttu on vajalik täpne, õigeaegne, usaldusväärne ja võrreldav liidu statistika tööjõukulude muutumise kohta.
- (4) On vaja laiendada vabade ametikohtade statistika ulatust ja parandada tööjõukuluindeksi ajakohasust, kuna mõlemad näitajad on loetletud raha- ja majanduspoliitika seireks vajalike Euroopa peamiste majandusnäitajatena komisjoni 27. novembri 2002. aasta teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule euroala statistika kohta „Paremad meetodid euroala statistika ja näitajate koostamiseks“.
- (5) Analüütiliste eesmärkide puhul on oluline, et asjakohane hulk tagasiulatuvaid andmeid oleks kättesaadav, mis võimaldaks hinnata tööjõukuluindekseid aja jooksul.
- (6) Sotsiaalse ettevõtte mõiste määratluse rakendamiseks on oluline alustada teostatavus- ja prooviuuringuid eesmärgiga saada konkreetseid andmeid sotsiaalsete ettevõtete kohta.
- (7) Selleks et reguleerida iga-aastast soolise palgalõhe andmete edastamist, mis võimaldab teha kestliku arengu eesmärkide ja eelkõige soolist võrdõiguslikkust käsitleva viienda eesmärgi seiret kooskõlas ÜRO kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030, on vaja õiguslikku alust.

- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/54/EÜ⁵ kirjeldatud meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamiseks tööhõive ja elukutse küsimustes on vaja võrreldavaid andmeid meeste ja naiste palkade kohta. Selleks et tugevdada meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist, nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/970⁶ artiklis 31, et liikmesriigid esitaksid komisjonile igal aastal ja õigel ajal ajakohased andmed soolise palgalõhe kohta. Nimetatud kohustust tuleks täiendada soolise palgalõhe andmete koostamiseks ja edastamiseks vajaliku sobiva statistilise raamistikuga, mis peaks hõlmama alamteemasid, andmete esitamise perioodilisust, vaatlusperioode ja andmete edastamise tähtaega.
- (9) Soolise palgalõhe mõiste on määratletud direktiivis (EL) 2023/970. Seda määratlust tuleks käesoleva määruse kohaseks soolise palgalõhe andmete koostamiseks ja edastamiseks kohandada. Eelkõige peab mõiste „töötaja“ hõlmama töösuhtes olevaid töötajaid, sealhulgas tasustatud praktikante ja töökohapõhiseid õppijaid.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (ELT L 204, 26.7.2006, lk 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj>).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/970, millega tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist (ELT L 132, 17.5.2023, lk 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>).

- (10) Palgaerinevustest veel parema ülevaate saamiseks peaks komisjon (Eurostat) koostama iga nelja aasta järel töötasu struktuuri andmetele tuginedes statistika mees- ja naistöötajate aastase ja igakuise kogutöötasu kohta, hõlmates kõiki selle komponente.
- (11) Sooline pensionilõhe tähendab naiste ja meeste keskmiste brutopensionide suhtelist vahet. See lõhe tuleneb ametialase karjääri erinevustest: naiste karjääri iseloomustab madalam palk, lühem ja katkestustega teenistuskäik ning väiksem töötundide arv. Seetõttu on naised hilisemas eas suuremas vaesuse ohus. Ettevõtjatega seotud tööturustatistika töötasu struktuuri, soolise palgalõhe ja tööjõukulude struktuuri kohta võib samuti aidata liikmesriikides esinevat soolist pensionilõhet paremini mõista.

- (12) Selleks et lihtsustada kehtivaid õigusakte ja edendada kohaldamisala, kontseptsioonide, määratluste ja kvaliteediaruannete ühtlustamist, peaks käesolev määrus hõlmama kogu Euroopa ettevõtjatega seotud tööturustatistikat. Seepärast on asjakohane tunnistada kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 530/1999⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 450/2003⁸ ja (EÜ) nr 453/2008⁹ ning asendada need käesoleva määrusega.

⁷ Nõukogu 9. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 530/1999 töötasude ja tööjõukulude struktuurilise statistika kohta (EÜT L 63, 12.3.1999, lk 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/530/oj>).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 450/2003 tööjõukuluindeksi kohta (ELT L 69, 13.3.2003, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/450/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 453/2008 ühenduse vabade ametikohtade kvartalistatistika kohta (ELT L 145, 4.6.2008, lk 234, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/453/oj>).

- (13) On väga oluline, et käesoleva määruse alusel kogutav statistika vastaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 223/2009¹⁰ sätestatud kvaliteedikriteeriumidele. Statistiline täpsus on valimitena kogutud andmete kvaliteedi oluline näitaja. Seepärast on vajalik üksikasjalikumalt määratleda täpsed eesmärgid, mida tuleks liikmesriikides valimi koostamise põhimõtete kindlaksmääramisel silmas pidada. Lisaks peaks komisjon (Eurostat) kvaliteediaruandluse huvides lisama oma kvaliteediaruannetesse suunised selle kohta, kuidas veelgi parandada käesoleva määruse alusel koostatava statistika kvaliteeti. Liikmesriigid võivad kasutada andmete kogumiseks uuenduslikke meetodeid, näiteks veebikoorimist veebisaitidelt andmete kogumiseks. Nende meetodite abil kogutud andmed peaksid vastama kohaldatavatele kvaliteedinõuetele.
- (14) Käesolevas määruses tuleks võtta arvesse liidu ja euroala arengu käigus tekkinud uusi vajadusi, eeldusel et selle sätted ei tekita andmeesitajatele ega riiklikele statistikaametitele märkimisväärset lisakulu ega koormust.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>).

- (15) Selleks et piirata ettevõtetele, eelkõige sotsiaalsetele ettevõtetele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) ning mikroettevõtjatele tekkivat haldus- ja finantskoormust, peaksid riiklikud statistikaametid kaaluma kõigi selliste kättesaadavate halduslike, uuenduslike ja muude allikate kasutamist, mille peamine eesmärk ei ole statistika koostamine, et asendada või täiendada nendega statistilisi uuringuid, eeldusel et nende suhtes kohaldatakse ametliku statistika kvaliteedinõudeid. Kõnealust eesmärki võivad aidata saavutada viimased tehnoloogilised ja digitaalsed arengud.
- (16) Riiklikud statistikaametid peaksid võtma arvesse kulutasuvuse ja ettevõtjate liigse koormuse vältimise põhimõtteid. Liikmesriigid peaksid püüdma tagada asjaomaste andmete asjakohase jagamise ametiasutuste vahel, ilma et see mõjutaks statistilist konfidentsiaalsust, tagamaks ettevõtetele võimalikult väikse aruandluskoormuse.
- (17) Andmete esitamise koormuse vähendamine on sama oluline kui uute andmevajaduste kaasamine Euroopa statistika tegemisse. Komisjon (Eurostat) peaks andmete kasutamise ja kasutatavuse korrapäraselt läbi vaatama ning lõpetama muutujate ja alamteemade kasutamise, kui need ei ole enam kasutajate vastavate vajadustega põhjendatud.

- (18) Ettevõtteid käsitleva tööturustatistika raamistikku tuleks pidevalt täiustada. See hõlmab andmekvaliteedi aspekte ja põhjendamatu majandusliku koormuse vähendamist. Uusi meetodeid ja menetlusi tuleks siiski igakülgsest katsetada, enne kui need lisatakse riiklike statistikaametite igapäevasesse tegevusse. Selleks peaksid komisjon (Eurostat) ja riiklikud statistikaametid tegema teostatavus- ja prooviuuringuid. Sellised uuringud peaks algatama komisjon ja need peaksid olema avatud riiklikele statistikaametitele vabatahtlikkuse alusel osalemiseks. Õigete järelduste tegemiseks peaksid komisjon ja riiklikud statistikaametid nende uuringute tulemusi hoolikalt analüüsima. Kõnealune analüüs tuleks teha kättesaadavaks statistikaringkondadele ja laiemale üldsusele.
- (19) Ettevõtjatega seotud tööturustatistika tegemise protsesside tõhususe suurendamiseks ja andmeesitajate koormuse vähendamiseks peaks riiklikel statistikaametitel olema õigus pääseda viivitamata ja tasuta juurde kõigile riiklikele haldusandmetele, erasektori valduses olevatele andmetele ja muudele allikatele, neid kasutada ja integreerida kõnealused andmed statistikaga, niivõrd kui see on vajalik Euroopa ettevõtjatega seotud tööturustatistika arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 223/2009.
- (20) Erasektori valduses olevad andmed on suur hulk eraõiguslike andmevaldajate valduses olevaid andmeid, mis on saadud nende tegevuse tulemusena ja mida statistikaasutused saaksid kasutada riikliku statistika tegemiseks. Need võivad hõlmata muu hulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide valduses olevaid andmeid.

- (21) Määrus (EÜ) nr 223/2009 kujutab endast käesoleva määruse võrdlusraamistikku, sealhulgas seoses konfidentsiaalsete andmete, sealhulgas isikuandmete kaitsega.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on kvaliteetse Euroopa Liidu ettevõtjatega seotud tööturustatistika süsteemseks tegemiseks ühtse raamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda järjepidevuse ja võrreldavusega seotud põhjustel paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

- (23) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte nende alamteemade loetelu muutmiseks, mida ettevõtjaid käsitlevad tööturustatistika andmed peavad hõlmama, ja käesoleva määruse täiendamiseks, et luua ajutiselt lisaandmeid sellise täiendava statistiliste andmete vajaduse täitmiseks, mida ei ole võimalik muidu rahuldada. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

¹¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

- (24) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et määrata kindlaks iga sellise teema elemendid, mida ettevõtteid käsitlevad tööturustatistika andmed peavad hõlmama. Samuti tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse kvaliteediaruannete ja nende sisu praktiline kord ning tehakse liikmesriikidele erandeid, kui käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide kohaldamiseks on vaja liikmesriigi riiklikku statistikasüsteemi oluliselt muuta. Kõnealuseid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹².
- (25) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725¹³ artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 25. septembril 2023.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (26) Selleks et tagada käesoleva määruse nõuetekohane rakendamine liikmesriikides, on enne esimest andmete kogumist vaja vähemalt 12 kuu pikkust ajavahemikku pärast määruse jõustumise kuupäeva.
- (27) Käesolev määrus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/679¹⁴ ja (EL) 2018/1725 ega direktiivi 2002/58/EÜ¹⁵ kohaldamist. Nimetatud määrusi ja direktiivi kohaldatakse nende kohaldamisalas käesoleva määruse kohase isikuandmete töötlemise suhtes. Määruse (EL) 2016/679 artikli 89 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 13 alusel vastu võetud kaitsemeetmete tagamiseks tuleks käesoleva määruse kohaseks isikuandmete töötlemiseks, jagamiseks ja arhiveerimiseks statistilistel eesmärkidel eelistatavalt kasutada anonüümitud või pseudonüümitud andmeid.
- (28) Euroopa statistikasüsteemi komiteega on konsulteeritud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj>).

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine õigusraamistik, millega arendatakse, koostatakse ja levitatakse ettevõtjatega seotud tööturustatistikat liidus.

Artikkel 2
Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „statistiline üksus“ – üksus, mille kohta andmeid kogutakse ja statistikat koostatakse;
- 2) „ettevõtte“ – juriidiliste üksuste väikseim rühm, nagu see on määratletud nõukogu määruses (EMÜ) nr 696/93¹⁶; see hõlmab turuväliseid tootjaid ja muid institutsioonilisi üksusi, mis kuuluvad valitsussektorisse;
- 3) „sotsiaalne ettevõtte“ – eraõiguslik üksus, mille võib asutada mitmesugustes õiguslikes vormides, mis pakub turul kaupu ja teenuseid ettevõtluse põhimõttel ning kooskõlas sotsiaalmajanduse põhimõtete ja tunnusjoontega ning mille äritegevus on ajendatud sotsiaalsetest või keskkonnaeesmärkidest;

¹⁶ Nõukogu 15. märtsi 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 696/93 statistiliste üksuste kohta ühenduse tootmissüsteemi vaatlemiseks ja analüüsimiseks (EÜT L 76, 30.3.1993, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1993/696/oj>).

- 4) „kohalik üksus“ – ettevõtte või selle osa, mis asetseb geograafiliselt kindlaksmääratud kohas, nagu on määratletud määruses (EMÜ) nr 696/93;
- 5) „residendist ettevõtte“ – ettevõtte, mis viib ellu majandustegevust ja panustab sisemajanduse koguprodukti (SKP), nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013¹⁷ A lisa 1. peatükis;
- 6) „residendist kohalik üksus“ – kohalik üksus, mis viib ellu majandustegevust ja panustab SKPsse, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 549/2013 A lisa 1. peatükis;
- 7) „töötaja“ – isik, olenemata tema kodakondsusest, elukohast või liikmesriigis töötamise aja pikkusest, kellel on tööandjaga ametliku lepingu või mitteametliku kokkuleppe alusel otsene töösuhe ja kes saab töötasu, olenemata tema töö laadist, töötundide arvust (täistööaeg või osaline tööaeg) või lepingu või kokkuleppe kestusest (tähtajaline või tähtajatu, sealhulgas hooajaline); töötaja tasuks võib olla palk, sealhulgas lisatasud, tasud tükitöö ja vahetustega töö eest, hüvitised, muud tasud, komisjonitasu ja loonustasu;
- 8) „tööandja“ – ettevõtte või kohalik üksus, kellel on ametliku lepingu või mitteametliku kokkuleppe alusel otsene töösuhe töötajaga;

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/oj>).

- 9) „valdkond“ – üks või mitu andmestikku, mis hõlmavad spetsiifilisi teemasid;
- 10) „teema“ – koostatava teabe sisu, kusjuures iga teema hõlmab ühte või mitut alamteemat;
- 11) „alamteema“ – teemaga seoses koostatava teabe üksikasjalik sisu, kusjuures iga alamteema hõlmab ühte või mitut muutujat;
- 12) „muutuja“ – üksuse või üksuste hulga tunnus, millel võib olla rohkem kui üks väärtus teatavast väärtuste kogumist;
- 13) „jaotus“ – eelnevalt kindlaks määratud diskreetne, ammendav ja üksteist välistav väärtuste kogum, mida saab seostada statistilisi üksusi iseloomustava muutujaga;
- 14) „üksikandmed“ – otsest tuvastamist võimaldavate elementideta statistiliste üksuste tunnuste individuaalsed vaatlusandmed või mõõtmistulemused;
- 15) „koondandmed“ – andmed, mis käsitlevad mitme statistilise üksuse kogumit;
- 16) „statistiline üldkogum“ – statistiliste ühikute kogum, mille kohta vajatakse andmeid;
- 17) „valimialus“ – üksuste loetelu, kaart või muu üksikasjalik esitus, millega määratakse kindlaks statistiline üldkogum, mida täielikult loendatakse või valimisse võetakse;

- 18) „valim“ – valimialuse osa, mille elemendid on valitud teadaoleva kaasamistõenäosuse alusel, mis on kujundatud nii, et see võimaldaks anda kehtivaid hinnanguid statistilisele üldkogumile;
- 19) „andmeesitaja“ – üksus, kes esitab andmeid;
- 20) „statistiline uuring“ – andmeesitajate valimi kohta selliste andmete kogumine, mida saab asjakohaseid statistilisi meetodeid kasutades ekstrapoleerida statistilisele üldkogumile;
- 21) „haldusandmed“ – andmed, mida on loonud mittestatiline allikas, harilikult avaliku sektori asutuse hallatav register, mille peamine eesmärk ei ole pakkuda statistikat;
- 22) „muud allikad“ – andmed, mis on saadud muudest kui artikli 3 lõike 1 punktides a, b ja c loetletud allikatest, näiteks veebisaidid ja andmebaasid, mille peamine eesmärk ei ole pakkuda riiklikku statistikat;
- 23) „statistiline klassifikaator“ – järjestatud loetelu ühe või enama üksikasjalikkuse tasemega, mis sisaldab üksteisega seotud, aga üksteist välistavaid kategooriaid, mida kasutatakse konkreetset statistilist valdkonda käsitleva teabe struktureerimiseks lähtuvalt selle sarnasustest;
- 24) „vaatlusperiood“ – ajavahemik, millele statistika viitab;
- 25) „metaandmed“ – teave, mis on vajalik statistika kasutamiseks ja tõlgendamiseks ning mis kirjeldab andmeid struktureeritud kujul;

- 26) „eelkontrollitud andmed“ – andmed, mida liikmesriigid on kontrollinud kokkulepitud ühiste valideerimismäärade alusel;
- 27) „kvaliteediaruanne“ – aruanne, milles esitatakse teave statistilise toote või protsessi kvaliteedi kohta;
- 28) „sooline palgalõhe“ – mees- ja naissoost töötajate keskmise brutotunnitasu erinevus, väljendatuna protsendimäärana meestöötajate keskmisest brutotunnitasust.

Artikkel 3

Allikad ja meetodid

- 1. Liikmesriigid kasutavad üht järgmist andmeallikat või järgmiste andmeallikate kombinatsiooni, kui need võimaldavad koostada artiklis 7 sätestatud kvaliteedinõuetele vastavat statistikat:
 - a) statistilised uuringud või muud statistiliste andmete kogumise meetodid;
 - b) haldusandmed;
 - c) eraõiguslike andmevaldajate poolt kättesaadavaks tehtud andmed;
 - d) muud allikad.

2. Liikmesriigid ja komisjon (Eurostat) püüavad kasutada uuenduslikke meetodeid ja andmeallikaid, et parandada käesoleva määruse kohaselt koostatavat statistikat ja vähendada andmete esitamise koormust, kui need meetodid ja allikad võimaldavad koostada artiklis 7 sätestatud kvaliteedinõuetele vastavat statistikat.
3. Juhul kui riikliku statistikaameti või komisjoni (Eurostat) poolt eraõiguslikule andmevaldajale kooskõlas määrusega (EÜ) nr 223/2009 esitatav taotlus käsitleb isikuandmeid, piirdub see taotlus käesoleva määruse artiklis 4 täpsustatud valdkondade ja teemadega hõlmatud isikuandmekategooriatega.
4. Ettevõtjatega seotud tööturustatistika eesmärgil kasutatud uuringud peavad põhinema statistilist üldkogumit esindavatel valimitel. Ettevõtete või kohalike üksuste valimid moodustatakse lähtuvalt riiklikest statistilistest ettevõtlusregistritest, nagu on kirjeldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2152¹⁸ artikli 8 lõikes 4.
5. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostat) artikli 7 lõikes 4 osutatud kvaliteediaruanded, mis sisaldavad üksikasjalikku teavet kasutatud allikate ja meetodite kohta.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2152, mis käsitleb Euroopa ettevõtlusstatistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks kümme ettevõtlusstatistika valdkonna õigusakti (ELT L 327, 17.12.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2152/oj>).

Artikkel 4
Andmenõuded

1. Ettevõtjatega seotud tööturustatistika hõlmab järgmisi valdkondi ja teemasid:

- a) töötasud:
 - i) töötasude struktuur;
 - ii) sooline palgalõhe;
- b) tööjõukulud:
 - i) tööjõukulude struktuur;
 - ii) tööjõukuluindeks;
- c) tööjõu nõudlus:
 - i) vabad ametikohad.

Esimese lõigu punkti b alapunktis ii osutatud tööjõukuluindeksi ja esimese lõigu punkti c alapunktis i osutatud vabade ametikohtade teemad hõlmavad nende esialgseid hinnanguid, millele on osutatud artiklis 5.

2. Iga lõikes 1 loetletud teema puhul on lisas sätestatud alamteemad, nende perioodilisus, vaatlusperioodid, sealhulgas esimene vaatlusperiood, ja andmete edastamise tähtajad.
3. Kooskõlas artikliga 12 on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisas sätestatud alamteemade loetelu. Kui delegeeritud õigusaktiga kehtestatakse uus alamteema, võib see delegeeritud õigusakt hõlmata ka perioodilisust, vaatlusperioodi ja edastamistähtaega. Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu vähemalt 18 kuud enne asjaomase vaatlusperioodi algust.
4. Kui komisjon kasutab lõike 3 kohast õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte, tagab ta, et:
 - a) delegeeritud õigusaktidega ei tekitata liikmesriikidele ega andmeesitajatele mingil juhul märkimisväärset lisakulu ega koormust;
 - b) korraldatakse artikli 8 kohased teostatavus- või prooviuuringud ning et nende tulemusi hinnatakse igakülgsest ja võetakse arvesse enne iga delegeeritud õigusakti vastuvõtmist.

Lõike 4 punktis b osutatud uuringuid rahastatakse vastavalt artiklile 9.

5. Andmed edastatakse komisjonile (Eurostat) koondandmetena, välja arvatud lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud töötasude struktuuri teema puhul, mille kohta esitatakse üksikuid töötajaid ja kohalikke üksusi käsitlevad üksikandmed.
6. Liikmesriigid esitavad eelkontrollitud andmed ja seonduvad metaandmed komisjoni (Eurostati) poolt iga andmekogumi jaoks kindlaks määratud tehnilises vormingus. Andmete esitamiseks komisjonile (Eurostat) kasutatakse ühtse kontaktpunkti teenuseid.
7. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse iga teema puhul järgmised elemendid:
 - a) muutujate loetelu ja kirjeldus ning nende tehnilised spetsifikatsioonid;
 - b) statistilised klassifikaatorid ja jaotused; geograafilised jaotused ei tohi jääda allapoole NUTS 1. tasandit;
 - c) täpsed eesmärgid;
 - d) metaandmed, mis edastatakse sama perioodilisuse, vaatlusperioodi ja tähtaegadega kui andmed, millele need osutavad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vähemalt 18 kuud enne asjakohase vaatlusperioodi algust, välja arvatud lisa märgitud esimese vaatlusperioodi puhul, mil asjaomane ajavahemik on 12 kuud. Töötasude struktuuri teemat käsitlev rakendusakt võetakse 2026. aastal algava esimese vaatlusperioodi puhul vastu enne 1. septembrit 2025. Komisjon tagab, et käesoleva lõike alusel vastu võetud rakendusaktid on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ning ei tekita liikmesriikidele ega ettevõtjatele märkimisväärset lisakulu ega koormust.

8. Korraldatakse artikli 8 kohased teostatavus- või prooviuuringud ning nende tulemusi hinnatakse igakülgselt ja võetakse arvesse enne käesoleva artikli lõike 7 esimese lõigu punktis b osutatud andmejaotuste muutmist.
9. Kooskõlas artikliga 12 on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades teabe, mille liikmesriigid peavad esitama kõige rohkem kolme vaatlusaasta kohta, kui käesoleva määruse kohaldamisalas peetakse vajalikuks täiendavate andmete koostamist, et vastata statistiliste andmete lisavajadustele, mida ei ole võimalik muul viisil täita.

Eelkõige ei too käesolevas lõikes osutatud delegeeritud õigusaktid kaasa uue ettevõtjaid käsitleva statistilise uuringu korraldamise kohustust.

Kõnealustes delegeeritud õigusaktides sätestatakse:

- a) käesoleva lõike kohaselt artiklis 4 märgitud valdkondade ja teemadega seoses käsitletavat alamteemad ning kõnealuste täiendavate statistiliste andmete vajaduste põhjused;
- b) perioodilisus, vaatlusperioodid ja edastamise tähtajad.

Käesolevas lõikes osutatud delegeeritud õigusakte ei kohaldata 2029. aastale eelnevate vaatlusperioodide suhtes ning iga lisaandmeloomel vahele peab jääma vähemalt kaks aastat alates tähtajast, milleks tuli esitada andmed viimasel lisaandmete loomisel.

Korraldatakse artikli 8 kohased teostatavus- või prooviuuringud ning nende tulemusi hinnatakse igakülgsest ja võetakse arvesse enne iga delegeeritud õigusakti vastuvõtmist.

Käesoleva lõike viiendas lõigus osutatud uuringuid rahastatakse vastavalt artiklile 9.

10. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 9 osutatud lisateave ja metaandmed. Kõnealustes rakendusaktides sätestatakse vajaduse korral kindlaks järgmised tehnilised elemendid:
- a) muutujate loetelu ja kirjeldus ning nende tehnilised spetsifikatsioonid;
 - b) statistilised klassifikaatorid ja jaotused; geograafilised jaotused ei tohi jääda allapoole NUTS 1. tasandit;

- c) hõlmatud statistiliste üksuste üksikasjalik esitus;
- d) täpsed eesmärgid;
- e) edastatavad metaandmed.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega hiljemalt 18 kuud enne asjakohase vaatlusperioodi algust.

Korraldatakse artikli 8 kohased teostatavus- või prooviuuringud ning nende tulemusi hinnatakse igakülselt ja võetakse arvesse enne iga delegeeritud õigusakti vastuvõtmist.

Artikkel 5

Esialgsed hinnangud

1. Artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud tööjõukuluindeksi ja artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud vabade ametikohtade esialgsed hinnangud edastavad:
 - a) liikmesriigid, kelle aastane töötajate arv moodustab rohkem kui 3 % liidu kogunäitajast viimase kolme aasta igal aastal, ja
 - b) euroala liikmesriigid, kelle aastane töötajate arv moodustab rohkem kui 3 % euroala kogunäitajast viimase kolme aasta igal aastal.

2. Töötajate osakaalu liidu kogunäitajast ja euroala kogunäitajast, millele on osutatud lõikes 1, hindab komisjon (Eurostat) lähtuvalt kättesaadavatest Euroopa Liidu tööjõu-uuringu aastaandmetest.
3. Kui nende liikmesriikide loetelu, kelle aastane töötajate arv on lõike 1 punktides a ja b märgitud künnistest suurem, muutub, siis teatab komisjon (Eurostat) sellest asjaomasele liikmesriigile või asjaomastele liikmesriikidele kuue kuu jooksul alates 3 % künnise hindamise ajavahemiku lõpust. Kui töötajate ajakohastatud osakaal langeb alla lõike 1 punktides a ja b osutatud künniste, siis võib asjaomane liikmesriik või võivad asjaomased liikmesriigid peatada esialgsete hinnangute edastamise alates teatamise kuupäevale järgneva esimese kalendriaasta võrdluskvartalist. Kui ajakohastatud osakaal jääb neist künnistest kõrgemale, siis edastab asjaomane liikmesriik või edastavad asjaomased liikmesriigid esialgsed hinnangud alates teatamise kuupäevale järgneva kolmanda kalendriaasta esimesest võrdluskvartalist.

Artikkel 6

Statistilised üksused ja statistiline üldkogum

1. Käesoleva määruse kohane statistika koostatakse ühe või mitme järgmise statistilise üksuse kohta:
 - a) ettevõtted;
 - b) kohalikud üksused;
 - c) töötajad.

2. Artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud tööjõukuluindeksi teema ja artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud vabade ametikohtade teema puhul koosneb statistiline üldkogum liikmesriigi kõigist residendist ettevõtetest või liikmesriigi kõigist residendist kohalikest üksustest, kes vastavad järgmistele tingimustele:
- a) nende peamine majandustegevus kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud NACE klassifikaatori¹⁹ jao alla, välja arvatud „Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük“, „Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine“ ja „Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus“, ning
 - b) neil on vähemalt üks töötaja.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>).

3. Artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud töötasude struktuuri teema ja artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud soolise palgalõhe teema puhul koosneb tööandjat käsitlevate andmete statistiline üldkogum liikmesriigi kõigist residendist kohalikest üksustest, kes vastavad järgmistele tingimustele:
- a) nende majandustegevus kuulub NACE klassifikaatori jao alla, välja arvatud „Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük“, „Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine“, „Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus“ ja kõik alajao „Avalik haldus ja riigikaitse, kohustuslik sotsiaalkindlustus“ andmed, mis on seotud kaitse ja riikliku julgeolekuga ning mida liikmesriigis loetakse riigisisese õiguse kohaselt konfidentsiaalseks, ning
 - b) neil on vähemalt üks töötaja.

Töötasude struktuuri ja soolise palgalõhe teemade töötajat käsitlevate andmete statistiline üldkogum koosneb kõigist töötajatest, kelle kohalik üksus kuulub esimeses lõigus osutatud statistilisse üldkogumisse.

4. Artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud tööjõukulude struktuuri teema puhul koosneb statistiline üldkogum liikmesriigi kõigist residendist kohalikest üksustest, kes vastavad järgmistele tingimustele:
- a) nende majandustegevus kuulub NACE klassifikaatori jao alla, välja arvatud „Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük“, „Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine“ ja „Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus“, ning
 - b) nad on osa vähemalt kümne töötajaga ettevõttest.

Artikkel 7

Kvaliteedinõuded ja kvaliteediaruannete esitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada edastatud andmete ja metaandmete kvaliteet.
2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse alusel loodud andmed hõlmavad täielikult artiklis 6 määratletud statistilisi üksusi ja statistilist üldkogumit ning annavad nende kohta täpsed hinnangud.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 12 lõikes 1 sätestatud kvaliteedikriteeriume.

4. Liikmesriigid edastavad kvaliteediaruanded iga artiklis 4 loetletud teemaga seotud allikate ja meetodite kohta.
5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse kvaliteediaruannete ja nende sisu praktiline kord. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega ning nendega ei tekitata liikmesriikidele märkimisväärset lisakulu ega koormust.
6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni (Eurostat) käesoleva määruse rakendamisega seotud teabest või muudatustest, mis võivad mõjutada edastatud andmete kvaliteeti. Kõnealune teave esitatakse esimesel võimalusel ja mitte hiljem kui kolm kuud pärast asjaomast muudatust.
7. Komisjoni (Eurostat) põhjendatud taotluse korral esitavad liikmesriigid lisateabe, mis on vajalik statistiliste andmete kvaliteedi hindamiseks.
8. Komisjon (Eurostat) hindab edastatud andmete, kasutatud allikate ja meetodite ning valimialuste kvaliteeti. Komisjon (Eurostat) koostab ja avaldab aruanded edastatud andmete kvaliteedi ning kasutatud allikate ja meetodite kohta. Kõnealustes aruannetes annab komisjon (Eurostat) suuniseid selle kohta, kuidas veelgi parandada käesoleva määruse alusel koostatava statistika kvaliteeti.

Artikkel 8

Teostatavus- ja prooviuuringud

1. Selleks et täiustada ettevõtjatega seotud tööturustatistikat või piirata ettevõtetele, eriti VKEdele ja mikroettevõtjatele tekkivat haldus- ja finantskoormust, võib komisjon (Eurostat) algatada teostatavus- ja prooviuuringud. Kõnealuste uuringute eesmärk on vähemalt üks järgmistest:
 - a) parandada andmete kvaliteeti ja võrreldavust;
 - b) uurida uusi võimalusi ja rakendada uusi funktsioone, et reageerida kasutajate vajadustele, sealhulgas eelkõige selleks, et esitada andmeid sotsiaalsete ettevõtete kohta;
 - c) parandada uuringute ja muude andmeallikate omavahelist seotust;
 - d) vähendada andmeesitajatele tekkivat koormust;
 - e) parandada andmekogumise kulutõhusust;
 - f) tagada delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides käsitletavate küsimuste teostatavus.

Esimeses lõigus osutatud uuringutes võetakse arvesse tehnoloogilist ja digitaalset arengut.

2. Liikmesriigid võivad neis uuringutes vabatahtlikult osaleda. Nad tagavad koostöös komisjoniga (Eurostat), et uuringud on liidu tasandil representatiivsed.

3. Nende uuringute tulemusi hindab komisjon (Eurostat) koostöös liikmesriikide ja peamiste sidusrühmade, sealhulgas sotsiaalpartneritega. Komisjon (Eurostat) koostab koostöös liikmesriikidega aruanded uuringute tulemuste, sealhulgas tulemuste võimalike tulevaste kasutusviiside kohta. Need aruanded tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 9

Rahastamine

1. Käesoleva määruse rakendamiseks tehakse määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 5 lõikes 2 osutatud riiklikele statistikaametitele ja muudele riiklikele asutustele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/690²⁰ loodud ühtse turu programmist ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2024/2509²¹ kättesaadavaks rahaline toetus, et:
- a) täiustada ettevõtjatega seotud tööturustatistika allikaid ja meetodeid, sealhulgas valimialuseid;

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/690/oj>).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- b) toetada liikmesriikide osalemist käesoleva määruse artiklis 8 osutatud proovi- ja teostatavusuuringutes.

Rahalist toetust võidakse teha kättesaadavaks ka liidu üldeelarvest.

- 2. Lõike 1 esimese lõigu kohase liidu rahalise toetuse summa määratakse kindlaks ühtse turu programmi reeglite kohaselt iga-aastase eelarvemenetluse raames vastavalt rahaliste vahendite kättesaadavusele. Eelarvepädevad institutsioonid määravad kindlaks igal aastal kasutada olevad assigneeringud.
- 3. Liidu rahaline toetus ei tohi ületada 90 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 10

Liidu finantshuvide kaitse

- 1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve kelmuse ja pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu suunatud ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja õigusnormide rikkumise avastamise korral alusetult makstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistustega.

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on käesoleva määruse alusel liidu vahenditest rahastatud.
3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013²² ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96²³ sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas käesoleva määruse alusel rahastatava toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või lepinguga seoses on esinenud kelmust, pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad käesoleva määruse rakendamisest tulenevad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingud ning lepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused sätteid, mis annavad komisjonile, kontrollikojale, Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile selgesõnaliselt õiguse teha selliseid auditeid ja toimetada uurimisi oma vastava pädevuse piires.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²³ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

Artikkel 11

Erandid

1. Kui käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide kohaldamiseks on vaja liikmesriigi riiklikku statistikasüsteemi oluliselt muuta, võib komisjon rakendusaktidega teha liikmesriigile igakülgsest põhjendatud erandeid kord kvartalis kogutavate andmete puhul maksimaalselt üheks aastaks, kord aastas kogutavate andmete puhul maksimaalselt kaheks aastaks ja mitme aasta järel kogutavate andmete puhul maksimaalselt neljaks aastaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile igakülgsest põhjendatud taotluse kolme kuu jooksul alates käesoleva määruse või selle kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide jõustumise kuupäevast.

Erandite tegemisel võtab komisjon arvesse liikmesriikide statistika võrreldavust ning nõutavate representatiivsete ja usaldusväärsete Euroopa koondandmete õigeaegset arvutamist. Komisjon tagab samuti, et käesoleva määrusega hõlmatavad statistika, metaandmete ja kvaliteediga seotud nõuded, mis olid varem hõlmatud kehtetuks tunnistatavate määrustega, on jätkuvalt katkematult täidetud.

2. Kui erand on selle kestuse lõppedes endiselt põhjendatud, võib komisjon võtta vastu rakendusakti, millega tehakse maksimaalselt üheks aastaks täiendav erand. Asjaomane liikmesriik esitab hiljemalt kuus kuud enne lõike 1 kohaselt tehtud erandi kehtivuse lõppu komisjonile taotluse, milles esitatakse erandi kestuse pikendamise põhjused ja üksikasjalikud alused.

Artikkel 12

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 4 lõikes 3 ning artikli 4 lõikes 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [ELT: palun lisada määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 3 ja artikli 4 lõikes 9 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 4 lõike 3 ja artikli 4 lõike 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 13
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määrusega (EÜ) nr 223/2009 asutatud Euroopa statistikasüsteemi komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 14
Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 530/1999 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2026 ja määrused (EÜ) nr 450/2003 ja (EÜ) nr 453/2008 alates 1. jaanuarist 2027, ilma et see piiraks nimetatud määrustes sätestatud kohustusi seoses andmete ja metaandmete, sealhulgas kvaliteediaruannete edastamisega vaatlusperioodide kohta, mis langevad tervikuna või osaliselt nimetatud kuupäevale eelnevasse ajavahemikku.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 15

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Valdkonnad, teemad ja alamteemad; teema kohta andmete esitamise perioodilisus, vaatlusperioodid ja andmete edastamise tähtaeg

Valdkond	Teema	Alamteema	Perioodilisus	Vaatlusperiood	Andmete edastamise tähtaeg ^{(1) (2)}	Esimene vaatlusperiood
Töötasu	Töötasu struktuur	Töötasu <i>aastane ja igakuine kogu töötasu ja selle kõik komponendid, samuti igale valimisse kaasatud töötajale makstud tunnitasu</i>	Iga nelja aasta tagant	Kalendriaasta ja kõnealuse aasta vaatluskuu	T + 16 kuud	2026
		Tööandja näitajad <i>majanduslik, õiguslik, geograafiline ja tööhõivealane teave kohaliku üksuse kohta, kuhu iga valimisse kaasatud töötaja kuulub, ja selle ettevõtte kohta, sealhulgas kollektiivlepingud</i>				

Valdkond	Teema	Alamteema	Perioodilisus	Vaatlusperiood	Andmete edastamise tähtaeg ^{(1) (2)}	Esimene vaatlusperiood
		Töötaja näitajad <i>individuaalne demograafiline, haridusalane, lepinguline ja tööalane teave iga valimisse kaasatud töötaja kohta</i>				
		Tööaeg <i>teave iga valimisse kaasatud töötaja tasustatud tööaja kohta</i>				
		Uuringu tehnilised elemendid <i>valimi moodustamise ja andmete kogumise alane teave iga valimisse kaasatud töötaja ja tema tööandja kohta (nt osakaalud)</i>				

Valdkond	Teema	Alamteema	Perioodilisus	Vaatlusperiood	Andmete edastamise tähtaeg ^{(1) (2)}	Esimene vaatlusperiood
	Sooline palgalõhe	Tunnitasu <i>mees- ja naistöötajate tunnitasu töötaja ja tööandja peamiste näitajate alusel ning mees- ja naistöötajate tunnitasu vastav suhteline erinevus</i>	Igal aastal	Kalendriaasta	T + 13 kuud	2027
		Töötajad <i>mees- ja naistöötajate arv tööandja ja töötaja näitajate alusel</i>				

Valdkond	Teema	Alamteema	Perioodilisus	Vaatlusperiood	Andmete edastamise tähtaeg ^{(1) (2)}	Esimene vaatlusperiood
Tööjõukulud	Tööjõukulude struktuur	Tööjõukulud <i>tööandja tööjõu kogukulud ja nende kulude komponendid</i>	Iga nelja aasta tagant	Kalendriaasta	T + 18 kuud	2028
		Töötundide arv <i>tegelikult töötatud töötundide arv töötajate peamiste liikide alusel</i>				
		Tasuliste töötundide arv <i>tasuliste töötundide arv töötajate peamiste liikide alusel</i>				
		Töötajad <i>töötajate arv peamiste liikide alusel</i>				
		Kohalikud üksused <i>teave valimisse kaasatud kohalike üksuste kohta</i>				

Valdkond	Teema	Alamteema	Perioodilisus	Vaatlusperiood	Andmete edastamise tähtaeg ^{(1) (2)}	Esimene vaatlusperiood
	Tööjõukuluindeks	Kvartali tööjõukuluindeks töötundide kohta <i>kvartali tööjõukuluindeks töötundide kohta lähtuvalt kulude liigist; kohandamata ja kohandatud aegrida</i>	Iga kvartal	Kalendrikvartal	– Esialgsed hinnangud: T + 45 päeva – Lõppandmed: T + 65 päeva	2027. aasta esimene kvartal
		Kvartali tööjõu kogukulude indeks <i>kohandamata ja kohandatud aegrida⁽³⁾</i>				
		Kvartali töötundide indeks <i>kohandamata ja kohandatud aegrida⁽³⁾</i>				
		Aastased tööjõukulud <i>aastased tööjõukulud (osakaalud) kulude liigi alusel</i>	Igal aastal	Kalendriaasta	T + 155 päeva	

Valdkond	Teema	Alamteema	Perioodilisus	Vaatlusperiood	Andmete edastamise tähtaeg ^{(1) (2)}	Esimene vaatlusperiood
Tööjõu nõudlus	Vabad ametikohad	Vabad ametikohad <i>teave registreeritud vabade ametikohtade kohta; kohandamata ja kohandatud aegrida</i>	Iga kvartal	Kalendrikvartal	– Esialgsed hinnangud: T + 45 päeva – Lõppandmed: T + 70 päeva	2027. aasta esimene kvartal
		Hõivatud ametikohad <i>teave registreeritud hõivatud ametikohtade kohta; kohandamata ja kohandatud aegrida</i>				

(1) Pärast vaatlusperioodi „T“ lõppu.

(2) Kui eespool nimetatud tähtpäevad jäävad laupäevale või pühapäevale, siis on tegelik tähtpäev järgmine esmaspäev enne kella 12.00 päeval (CET).

(3) Esitamine on vabatahtlik.